

HØRINGSNOTAT

Rent drikkevand og sikker kemi

J.nr. 2023-772

Den 23. juni 2023

Høringsnotat vedr. udkast til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler

Miljøministeriet har haft to udkast om ændring af bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler i ekstern høring.

Det ene bekendtgørelsesudkast omhandler ændring af gebyrsatser i bekendtgørelsens bilag 5 om ansøgninger vedrørende godkendelse af plantebeskyttelsesmidler. Dette udkast har været i ekstern høring i perioden 1. juni 2023 til 19. juni 2023.

Det andet bekendtgørelsesudkast vedrører fjernelse af gebyrlofter i bilag 4 og 5 i forbindelse med Miljøstyrelsens sagsbehandling af ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer. Dette udkast har været i ekstern høring fra den 13. juni 2023 til 19. juni 2023.

Begge bekendtgørelsesudkast har været sendt i høring til relevante erhvervsorganisationer, grønne organisationer m.fl. og har været lagt på Høringsportalen i høringsperioden.

Miljøministeriet har modtaget bemærkninger fra flere eksterne høringssparter, som gennemgås i dette høringsnotat om hhv. ændring af gebyrsatser og fjernelse af gebyrlofter.

Ud over ændringer af de to bekendtgørelsesudkast, som Miljøministeriet selv har fundet nødvendigt at foretage, er der ligeledes foretaget en række strukturelle, sproglige og juridisk-tekniske justeringer.

Miljøministeriet skal indledningsvist takke alle høringssparter for deres afgivne høringssvar.

1. Udkast til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler – ændring af gebyrsatser i bilag 5

Miljøministeriet har fra andre end offentlige myndigheder modtaget høringssvar fra i alt 11 høringssparter i høringsperioden.

Følgende 4 høringssparter har fremsendt indholdsmæssige bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Landbrug & Fødevarer
Alliance for Biosolutions
Dansk Planteværn
Bæredygtigt Landbrug
Brancheudvalget for frø

Følgende 7 høringssparter har oplyst, at de ikke har bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Centralorganisationens Fællesudvalg

Miljøministeriet • Frederiksholms Kanal 26 • 1220 København K

Tlf. 38 14 21 42 • CVR 12854358 • EAN 5798000862005 • mim@mim.dk • www.mim.dk

Danske Regioner
Østre Landsret
Vestre Landsret
Rigsadvokaten
Dansk Arbejdsgiverforening
Forbrugerrådet Tænk

I det følgende gennemgås høringssvarene, og Miljøministeriets kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer (L&F) og **Bæredygtigt Landbrug** er meget utilfredse med, at gebyrsatserne for behandling af ansøgninger om pesticidgodkendelser hæves markant, mens **Alliancen for Biosolutions** mener, at det er u hensigtsmæssigt at introducere et mærkbart forhøjet og uigennemsigtigt gebyr for godkendelse af plantebeskyttelsesmidler og **Dansk Planteværn** er meget kritiske over for gebyrstigningerne.

L&F peger desuden på følgende forhold:

Ad 1: Gebyrstigningerne vil reducere antallet af ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer og derved reducere antallet af aktivstoffer på markedet. L&F vurderer, at det vil medføre, at pesticidudvalget ensrettes, og risikoen for udvikling af resistente skadedydere vil forhøjes. Det er uforeneligt med den politiske målsætning om at reducere pesticidbelastningsindikatoren (PBI) og øge brugen af biologiske plantebeskyttelsesmidler. Det er ligeledes nødvendigt at søge om godkendelse til mindre anvendelse eller dispensationer til specialafgrøder, da arealet er for lille i Danmark til at betale for en ordinær godkendelse. L&F vurderer, at gebyrstigningerne kan betyde udflagning af disse specialprodukter, da grundlaget simpelthen smuldrer.

Ad 2: L&F mener, at det er uigennemsigtigt, hvordan niveauet for de nye gebyrer er fastsat. Det er derfor væsentligt at få afklaret, hvordan Miljøstyrelsens omkostninger i forbindelse med sagsbehandling af en godkendelse er beregnet. Af konkurrencemæssige hensyn er det ligeledes relevant, at myndighederne har fokus på gebyrniveauet i nabolandene.

Alliancen for Biosolutions påpeger desuden følgende forhold:

Ad 1: Gebyrstigningerne er generelle og gælder for alle typer af produkter, herunder også de biologisk baserede produkter, hvilket ikke vil fremme incitamentet til den grønne omstilling af landbruget. Alliancen for Biosolutions mener, at gebyrstigningerne og den korte tidsfrist skaber øget usikkerhed og manglende transparens om omkostninger, hvilket vil få konsekvenser for hele værdikæden, herunder også producenter og forbrugere.

Ad 2: Det fremgår af aftaleteksten for sprøjtemiddelstrategien for 2022-2026, at der er behov for øget fokus på hurtig godkendelse af mikrobiologiske sprøjtemidler, som alternativ til kemiske sprøjtemidler, og at Miljøstyrelsen skal have løst udfordringen med sin sagspukkel i 2023. Alliancen for Biosolutions mener, at Miljøstyrelsen ikke har leveret den service, som virksomhederne er stillet i udsigt, da sagspuklen endnu ikke er afviklet. Miljøstyrelsen opfordres derfor til at undtage de biologiske plantebeskyttelsesmidler for gebyrstigningerne, da det vil kunne skabe et øget incitament til højere udbud og efterspørgsel af produkter, som er mere skånsomme for natur og miljø.

Dansk Planteværn påpeger desuden følgende forhold:

Ad 1: Det er kritisabelt, at gebyrstigningerne beregnes på et tidspunkt, hvor Miljøstyrelsens sagsbehandling af godkendelser er påvirket af den store udskiftning i medarbejderstaben efter

Miljøstyrelsens udflytning til Odense. Dansk Planteværn mener, at Finansministeriets 4-årig balancemodel således ikke giver et retvisende billede af et rimeligt tidsforbrug pr. sag.

Ad 2: Dansk Planteværn forventer, at deres medlemmer med de nye gebyrstigninger i højere grad vil overveje, om der er økonomisk rentabelt at markedsføre bekæmpelsesmidler i Danmark eller benytte Danmark som zoneansvarlig medlemsstat for ansøgninger. Det vil utvivlsomt reducere antallet af ansøgninger om godkendelse eller fornyet godkendelse af produkter.

Ad 3: Dansk Planteværn er ligeledes undrende over, at gebyrstigningerne træder i kraft den 1. juli 2023, hvor virksomhedernes budgetter allerede er fastlagt.

Bæredygtigt Landbrug peger desuden på følgende forhold:

Ad 1: Det er bekymrende, at der fortsat er en stor sagspudd hos Miljøstyrelsen, og at den tilsyneladende ikke vil være afviklet ved årsskiftet 2023-24, som ellers er aftalt i sprøjtemiddelstrategien for 2022-2026. Finansministeriets 4-årig balancemodel giver således ikke et retvisende billede af et rimeligt tidsforbrug pr. sag. Miljøstyrelsen har oplyst, at den lange sagsbehandling skyldes udskiftning i medarbejderstaben grundet udflytningen til Odense. Bæredygtigt Landbrug mener, at det er urimeligt, at denne del af udflytningens omkostninger påvirker sagsbehandling af ansøgninger om godkendelse og fornyet godkendelse af plantebeskyttelsesmidler. Idet årsagen til det ekstra høje tidsforbrug i Miljøstyrelsen kan henføres til politiske beslutninger, bør staten afholde disse omkostninger.

Ad 2: Bæredygtigt Landbrug mener, at virksomhederne som følge af gebyrstigningerne i højere grad vil vurdere, om det er økonomisk rentabelt at markedsføre bekæmpelsesmidler i Danmark eller benytte Danmark som zoneansvarlig medlemsstat for ansøgninger. Det vil uundgåeligt føre til en reduktion i antallet af ansøgninger om godkendelse eller fornyet godkendelse af produkter. Bæredygtigt Landbrug vurderer, at det ligeledes vil have en negativ effekt på konkurrencen på planværnsmarkedet.

Brancheudvalget for Frø

Den danske frøproduktion er i flere tilfælde afhængig af, at der opnås en dispensation. Med en stigning af gebyrerne på mellem 34-75 %, som skal bæres af et relativt lille frøareal, vurderer Brancheudvalget for Frø, at risikoen for udflagning til konkurrentlande vil stige. Der foreligger ikke dokumentation for stigningerne. De kvitterer desuden for at gebyrerne på mindre anvendelser falder.

Miljøministeriets svar:

Ændring af gebyrsatserne for godkendelse af sprøjtemidler skal sikre balance i gebyrerne, dvs. at udgifterne til sagsbehandlingen dækkes. Udgifterne til sagsbehandlingen er øget pga. nye sundheds- og miljøkrav til godkendelsesvurderingen fra EU. De ændrede gebyrsatser indebærer, at virksomhederne betaler for den reelle sagsbehandling fremover ifb. med den konkrete ansøgning. Det vurderes, at de virksomheder, der indsender gode ansøgninger ikke vil komme til at betale mere i gebyr end i dag. Desuden nedsættes enkelte gebyrer efter en genberegning af satserne. Hvis omkostninger til sagsbehandlingen reduceres vil gebyrerne blive nedsat ved næste gennemgang af budgetbalancen.

Det er et krav, at det enkelte gebyr skal hvile i sig selv over en periode. Såfremt gebyrbetalingen for behandling af godkendelse af biobaserede produkter skal sættes ned, til mindre end hvad sagsbehandlingen af en sådan ansøgning koster, vil det indebære, at sagsbehandlingen bliver underfinansieret og dermed ikke lever op til kravet om at gebyrerne skal balancere over en periode.

2. Udkast til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler – fjernelse af gebyrlofter i forbindelse med Miljøstyrelsens sagsbehandling af ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer i bilag 4 og 5

Miljøministeriet har fra andre end offentlige myndigheder modtaget hørings svar fra i alt 6 høringsparter i høringsperioden.

Følgende 2 høringsparter har fremsendt indholdsmæssige bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Dansk Planteværn
Brancheudvalget for Frø

Følgende 4 høringsparter har oplyst, at de ikke har bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Dansk Arbejdsgiverforening
Østre Landsret
Venstre Landsret
Forbrugerrådet Tænk

I det nedenstående gennemgås hørings svarene, og Miljøministeriets kommentarer hertil er anført i kursiv. Hørings svarene gengives kun i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte hørings svar, som kan ses på Høringsportalen.

Dansk Planteværn udtrykker bekymring over fjernelse af gebyrloftet. De mener, at det er helt afgørende, at Miljøstyrelsen fremadrettet afgiver et tilbud på det gebyr, som sagsbehandlingen forventes at ville koste. Ansøger får derved en estimeret pris, inden der træffes beslutning om at indsende en ansøgning til Miljøstyrelsen.

Brancheudvalget for Frø er kritiske over, at gebyrlofterne fjernes:

Fjernelse af gebyrlofterne er en urimelig metode til at få dækket Miljøstyrelsens omkostninger i forbindelse med sagsbehandling af ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer. Brancheudvalget for Frø mener, at disse udgifter i sidste ende skal afholdes af markedet, hvilket stiller dansk frøproduktion ringere end konkurrenter i andre lande.

Miljøministeriets svar:

Miljøstyrelsens omkostninger til den gebyrpålagte sagsbehandling af ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer efter pesticidforordningen og biocidforordningen er steget i takt med nye EU-krav om risikovurdering ift. sundhed og miljø. Hver ansøgning betaler for den konkrete sagsbehandling, det er et krav, at det enkelte gebyr skal hvile i sig selv. Det vurderes, at de virksomheder, der indsender gode ansøgninger om aktivstofvurderinger ikke vil komme til at betale mere i gebyr end i dag.

Vurderingerne af aktivstoffer strækker sig over 3-5 år, hvor de nye EU-krav skal håndteres i perioden fra ansøgningen modtages til vurderingen er afsluttet. Det er derfor uhensigtsmæssigt med faste gebyrlofter, da det indebærer risiko for manglede omkostningsdækning, når kravene til sagsbehandlingen og dermed grundlaget for fastsættelse af gebyret ikke er fuldt forudsigelige. Såfremt loftet bevares, vil det derfor kunne give underskud ift. den reelle sagsbehandling, som er påkrævet. Det vil betyde, at nogle producenter vil slippe billigere end kostprisen for deres ansøgning.